

Asia: VN/21770/2024

Lausuntopyyntö; Lainsäädäntöhanke ampuma-aselain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Selkeyttävätkö ehdotetut muutokset asealan elinkeinonharjoittajan ilmoitusvelvollisuutta asetietojärjestelmään ja ase-elinkeinonharjoittajan tiedostonpitoa?

Suomen riistakeskus ei toimialansa puitteissa ole relevantti taho vastaamaan tähän kysymykseen. Toivomme, että asealan elinkeinonharjoittajien lausunnoissaan esittämät näkökohdat otetaan huomioon säännösten muotoiluissa, koska heillä on oltava käytettävissään luotettavat, turvalliset ja käytettävyydeltään toimivat tietojärjestelmät.

2. Mahdollistavatko ehdotetut deaktivoituja ja pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyjä ampuma-aseita koskevat muutokset näiden tarkoituksenmukaisen säilyttämisen?

Ehdotuksessa esitetään, että deaktivoitujen ampuma-aseiden ja vanhojen kansallisten ohjeiden mukaisesti pysyvästi ampumakelvottomiksi tehtyjen ampuma-aseiden säilytysäännöksiä kevennettäisiin. Ampuma-aselain 106 §:ää esitetäänkin muutettavan siten, että ”Deaktivoitua ampuma-asetta taikka pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyä ampuma-asetta tai aseeseen osaa voidaan säilyttää myös asunnossa, varastossa, myymälätilassa tai muussa vastaavassa tilassa, jota tavanomaisesti pidetään lukittuna silloin kun siellä ei oleskella. Säilytyspaikan poliisilaitos hyväksyy tapauskohtaisen harkinnan perusteella deaktivoitujen tai pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdyn takaaladattavan tykin säilytyksen.” Esitettyä muutosta voidaan nähdäksemme pitää asianmukaisena, hyvänä ja järkevänä etenkin tavanomaisten deaktivoitujen aseiden, kuten nostalgisten Suomi-konepistooleiden, osalla.

Haluamme kuitenkin tuoda esiin eräitä muita huomioita:

67 b § Lupien peruuttaminen eräissä tilanteissa

Edellä 6 §:n 2 momentin 4–7 ja 12 kohdassa tarkoitetun ja 7 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla itselataavalla kertatulella toimivan ampuma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavat luvat, hyväksynnit ja aseenkäsittelylupa on peruutettava, jos henkilöllä on hallussaan 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu latauslaite tai vastaava lippaallinen kertatuli -toimiseen ampuma-aseeseen sopiva latauslaite ilman sen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa.

Perusteena muutokselle on, että asedirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa mainitaan myös lippaalliseen kertatulitoimiseen aseeseen sopiva (yli 10 patruunan pitkissä aseissa tai yli 20 patruunan pistoolityyppisissä) latauslaite, eli yleensä lipas, 67 b §:ssä tarkoitetun, lähinnä itselataavan, aseeseen hankinta- tai hallussapitoluvan peruuttamisen perusteena.

”Voimassa olevassa 67 b §:ssä on tätä kohtaa vastaava säännös, mutta se koskee vain itselataavaa kertatuli -toimiseen ampuma-aseeseen sopivia latauslaitteita. Tämän vuoksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan asedirektiivin 6 artiklan 3 kohdan sisältöä siten, että säännös koskisi myös lippaalliseen kertatuliaseseen sopivaa latauslaitetta. Koska säännös koskisi itselataavan kertatuliaseseen latauslaitetta vastaavaa lippaallisen kertatuliaseseen latauslaitetta, koskisi säännös tältäkin osin vain keskisytytteistä patruunaa ampuvan ampuma-aseen lipasta.”

Muutosehdotus on tältä direktiivin täytäntöönpanon osalta ymmärrettävä, mutta käytännössä tulisi vain harvoin sovellettavaksi ja olisi käytännössä hieman kyseenalainen. Lippaallisiin kertatulitoimisiin kivääreihin, esim. pulttilukkoiseen Sakon hirvikivääriin, ei liene saatavissa yli 10 patruunan lippaita. Mikäli sellainen kuitenkin olisi henkilöllä hallussaan, olisi hänen puoliautomaattisen Valmet Petra -kiväärin hallussapitolupa peruutettava. Epäselvää on, mikä seuraamus olisi, tai ilmeisesti sitä ei olisi lainkaan, jos henkilöllä ei ole hallussapitolupaa mihinkään säännöksessä tarkoitettuun aseeseen, jonka lupa tulisi peruuttaa.

Puoliautomaattisten haulikoiden ja pienoiskiväärien osalta haluamme tuoda esille niiden viisivuotiskausittain tehtävän selvityksen antamisen vaatimuksen, joka nähdäksemme teettää poliisiviranomaisille lupahallinnossa ja aseluvan haltijoille ylimääräisenä ja epätarkoituksenmukaisena pidettävää työtä. Käsityksemme on, että ko. säännöstä vuonna 2019 muutettaessa (724/2019) harrastuksen jatkumisen osoittamista ei ollut tarkoitus säätää koskemaan itselataavia haulikoita ja pienoiskivääreitä. Käsityksemme mukaan direktiivi ei edellytä luvanhaltijan ilmoituksiin perustuvaa määräaikaistarkastelua myöskään puoliautomaattisten kivääreiden osalla. Esitämme, että nyt lausunnolla olevasta esityksestä poiketen niiden osalta ampuma-aselain 53 a §:ää muutettaisiin siten, että em. aseiden osalta luovuttaisiin viiden vuoden välein toimitettavan selvityksen vaatimuksesta. (Alla voimassa oleva säännös).

53 a§ Harrastuksen jatkumisen osoittaminen

Luonnollisen henkilön, jolla on toistaiseksi voimassa oleva hallussapitoon oikeuttava lupa 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen, erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen taikka ampuma-aseeseen, jonka toimintatapa on itselataava kertatuli, on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle selvitys 45 §:n 5–10 momentissa tarkoitetun lupaedellytyksen voimassaolosta. Esitettävällä selvityksellä on osoitettava, että luvanhaltija edelleen aktiivisesti harjoittaa luvan myöntämisen perusteena ollutta toimintaa tai muuta toimintaa, johon kyseistä ampuma-asetta koskeva lupa olisi voitu myöntää.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia luvanhaltijaa esittämään harrastuksestaan muitakin selvityksiä.

Asekeräilijän hyväksynnän perusteella myönnetyn ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvanhaltijan tulee kuitenkin toimittaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettu selvitys vain lupaviranomaisen sitä erikseen pyytäessä.

Pigg Jari
Suomen Riistakeskus